

РЕШЕНИЕ

№ 185

гр. Пловдив, 09.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Галина Гр. Арnaudова

Членове: Мария П. Петрова
Румяна Ив. Панайотова-Станчева

при участието на секретаря Стефка Огн. Тошева
като разгледа докладваното от Румяна Ив. Панайотова-Станчева Въззивно гражданско дело № 20235000500361 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Производството е въззивно ,образувано по въззивна жалба вх. № *5856 / 15.05.2023г. от Окръжна прокуратура – Пловдив против решение № **9 / 05.05.2023г. ,постановено по гр.д.*056 / 2022г. г. по описа на ОС – Пловдив , в частта ,в която е уважен предявен от Д. Б. Д. иск против *РБ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди на основание чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ в размер на 25 000 лв. ,както и е уважен иск за заплащане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 2 650 лв..Излагат се съображения за неправилност поради нарушение на материалния закон и необоснованост на решението в неговата обжалвана част и е заявено искане същото да бъде отменено и да бъде постановено друго ,с което исковете да бъдат отхвърлени ,а в условията на евентуалност присъденото обезщетение за неимуществени вреди да бъде намалено.

Предмет на въззивно разглеждан е и насрещна въззивна жалба от Д. Б. Д. ,представляван от адв.Р. К. против същото решение , в частта ,в която искът на Д. за заплащане на неимуществени вреди против *РБ е отхвърлен за разликата над присъдения такъв от 25 000 лв. до пълния предявен размер от

35 000 лв. Излагат се съображения за неправилност на решението в тази му обжалвана част и се заявява искане същото да бъде отменено и така предявеният иск да бъде уважен изцяло.Претендира разноски.

От Д. Б. Д. ,представяван от адв.Р. К. е постъпил отговор по въззивната жалба на Окръжна прокуратура ,с който поддържа ,че решението в обжалваната от прокуратурата част е правилно и законосъобразно ,а въззивната жалба против него – неоснователна ,поради което е заявено искане същата да бъде оставена без уважение,а решението да бъде потвърдено.

Контролираща страна *П - П. взема становище в подкрепа на жалбата на ответника като счита- от друга страна- че жалбата на ищеца е неоснователна.

Съдът, след като взе предвид събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Въззивните жалби са допустими ,постъпили са в срок,изхождат от легитимирани страни,имащи интерес от обжалване и са против подлежащ на въззивно обжалване акт ,а решението е валидно и допустимо като постановено по очертания с обстоятелствената част и петитум допустим предмет на иска,поради което делото следва да бъде разгледано по същество.

С обжалваното решение първоинстанционният окръжен съд е приел за безспорно и установено от приложеното наказателно дело, че с постановление от 24.06.2019 г. е образувано досъдебно производство за това, че в периода м. януари 2018 г. – м. май 2019 г. лица от офицерския състав на В. ф. ***** - Г. И. не са изпълнили задълженията си по служба и от това са произлезли вредни последици – престъпление по чл. 387, ал. 1 НК ,а с постановления от 01.06.2020 г. като обвиняеми по д. п. № **-**/**** г. по описа на *ОП - П. са привлечени като обвиняеми ищеца и В. С. П. за престъпление чл. 212, ал. 2, т. 1 във връзка с чл.212, ал. 1 НК във връзка с чл. 26, ал. 1 НК, като спрямо тях не са взети мерки за неотклонение .Във *С - П. е внесен обвинителен акт срещу обвиняемия капитан В. С. П. и срещу ищеца, с който последният е обвинен в това, че в периода от декември 2016 г. до юни 2019 г. включително, във В. ф. ***** - Г. И., при условията на продължавана престъпна дейност, на 18 пъти, чрез съставяне на 18 документа с невярно съдържание, подробно изброени в обвинителния акт, съзнателно е дал възможност на друго физическо лице - старши сержант Е. А. Ц. –

военнослужещ от В. ф. ***** - Г. И., да получи без правно основание чуждо движимо имущество – парични суми по Наредба № *-**/***** г. за условията, размерите и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения за специфични условия при изпълнение на военната служба на военнослужещите и за специфични условия на труд на цивилните служители от М.*, структурите на пряко подчинение на м. о. и Б. а., които пари били собственост на В. с., като общата сума получена от сержант Ц. без правно основание чрез дадената му възможност от капитан Д. била в размер на 1491.20 лв. – престъпление по чл. 212, ал. 2, т. 1 във връзка с чл. 212, ал. 1 във връзка с чл. 26, ал. 1 НК, по който обвинителен акт е образувано НОХД № **1 /2020 г по описа на ВВ.с. - П. . С присъда № *****/03.11.2021 г., двамата подсъдими са признати за невиновни и оправдани по повдигнатите им обвинения като срещу така постановената присъда е подаден протест, по който е образувано ВНОХД № */****Г по описа на В.а. с. ,по който с решение 9, влязло в сила на 27.05.2022 г., същата е потвърдена.

Описаната по-горе фактология не е оспорена с въззивните жалби като със същите се атакува обжалваното решение в частта ,касаеща присъдено обезщетение за неимуществени вреди ,търпени в резултат на незаконно воденото против ищеца наказателно производство ,приключило с оправдателна присъда като жалбоподателят ответник счита същото за завишено ,а на обратното становище е жалбоподателят ищец.Формално ответникът е атакувал решението и в частта,в която на ищеца е присъдено обезщетение за имуществени вреди ,представляващи направените от ищеца разноси в наказателното производство ,но доколкото липсват наведени конкретни оплаквания, то в тази ѝ част въззивната жалба има бланкетен характер ,поради се явява звън пределите на въззивно разглеждане съобразно разпоредбата на чл.268

За претърпените от ищеца неимуществени вреди по делото са разпитани свидетели .Така св.В. И. ,която живее на семейни начала с ищеца , капитан е в същото В. ф. и колега на последния установява ,че знае за повдигнатото обвинение още от самото начало ,че ищецът бил изключително напрегнат, чувствал се унижен пред подчинените си и предаден от колегите си ,които знаели ,че е невинен ,но не го подкрепили ,отдръпнали се от него ,а той се затворил в себе си ,изпаднал в стресова ситуация .Сочи ,че ищецът не бил отстранен от работа ,но имал намерение да се обучава в А. за * - ** ,обаче се

отказал впоследствие ,не отишъл на подбора ,защото не знаел докъде ще продължи службата му , тъй като ако един военнослужещ бъде осъден следва дисциплинарно уволнение. В къщи станал мълчалив ,страдал от безсъние ,притеснявал се ,спрял да общува с децата и с колегите си .Сочи ,че ищецът бил честен и принципен човек ,поради което повдигнатото обвинение го стресирало още повече, но след края на делото това му състояние се променило.

Разпитан по делото е и св.В. З. В. ,който работи в същото В. ф. и е колега на ищеца ,от чиито показания се установява ,че имат приятелски отношения, че след започване на делото и след като се разчуло в Е. ищецът се затворил в себе си ,станал раздразнителен, отчаян, чувствал се обиден ,смутен ,притеснявал се от осъждане и за бъдещото си кариерно развитие, отношението на колегите към много се променило. Соци ,че имало добра перспектива за нов самолет ,но в подбора ищецът не бил избран макар да отговарял 100 % на условията ,предполагаемо заради делото.

Обезщетението за неимуществени вреди ,претърпени в резултат на незаконно повдигнато и поддържано обвинение ,приключило с оправдателна присъда , се определя от съда ,съблюдавайки принципа на справедливост по чл.52 от ЗЗД .Както се приема в категорично наложилата се практика понятието "справедливост", по смисъла на чл. 52 от ЗЗД, не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни, обективно съществуващи при всеки отделен случай обстоятелства, които следва да се вземат предвид при определяне размера на това обезщетението . Такива правно релевантни обстоятелства - критерии за определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, са: тежестта на повдигнатото обвинение;; продължителността на наказателното производство, включително дали то е в рамките или надхвърля разумните срокове за провеждането му; вида на взетата мярка за неотклонение;; както и по какъв начин всичко това се е отразило на ищеца - има ли влошаване на здравословното му състояние и в каква степен и от какъв вид е то, конкретните преживявания на ищеца, и изобщо - цялостното отражение на предприетото срещу него наказателно преследване върху живота му - семейство, приятели, професия и професионална реализация, обществен отзвук и пр.

На първо място, с оглед установеното по делото, следва да се приеме ,че

ищецът е претърпял обичайните вреди за лице ,обвинено в извършване на престъпление като притеснение ,стрес , несигурност ,накърнено достойнство и чест, чувство за онеправданост и несправедливост,страх от осъждане.Тези неимуществени вреди дори не се нуждаят от пълно и главно доказване доколкото са очевидни и са налице във всеки едни случай на незаконно водено и впоследствие прекратено наказателно производство и са в безспорна причинно следствена връзка с последното.

За определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди във всеки един конкретния случай следва да бъдат преценявани и т.нар. специфични вреди ,които в случая ищецът твърди да са професионално унижение и неудобство ,тъй като обвинението е пряко свързано с работата му и отрицателно въздействие върху професионалното му положение ,тъй като повдигнатото обвинение е попречило на ищеца да се включи в програмата за обучение за поддръжка и ремонт на самолет * - **.По отношение на последно поддържаното специфично уеждане показанията на двамата разпитани свидетели са противоречиви като св.В. сочи ,че по негово мнение ищецът не бил избран за тази програма заради делото макар и 100 % да отговарял на изискванията като в противовес на това св.И. ,която живее на съпругески начала с ищеца ,сочи ,че същият се отказал да се включи в подбора ,тъй като не знаел докъде ще продължи службата му. Предвид тези противоречиви данни и доколкото ищецът нито е загубил работата си във военното формирование ,нито е бил понижен в длъжност ,а е продължил да изпълнява трудовите си функции като военнослужещ ,то следва да се приеме ,че не се доказва воденото наказателно производство против ищеца да е дало отрицателно отражение в професионалната му положение и именно то да му е попречило да се включи в програмата за обучение за поддръжка и ремонт на самолети * - **.

От друга страна обаче ,отчитайки обстоятелството ,че повдигнатото му обвинение е за престъпление ,свързано със службата му и на база на обсъдените по-горе свидетелски показания следва да се приеме ,че претърпяното оронване на престижа и достойнството на ищеца в професионален план е със завишен интензитет ,който обаче е отшумял с приключване на наказателното производство с оправдателната за него присъда.

За определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди ,резултат от незаконно водено против ищеца наказателно производство ,освен гореказаното ,следва да бъдат съобразени и продължителността на същото -около 2 години ,който срок не излиза извън рамките на разумния такъв ,липсата на мярка се неотклонение ,обстоятелството ,че обвинението е за „тежко престъпление „,липсата на медийна разгласа .

Съобразявайки всичко изложени доводи, по отделно и в тяхната съвкупност , съдът намира ,че обезщетение в размер на 10 000 лв. е адекватна компенсация на претърпените от ищеца неимуществени вреди , резултат от незаконно воденото против него наказателно производство ,приключило с оправдателна присъда,поради което предявеният иск с правно основание чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ се явява основателен и доказан до този размер ,до който следва да бъде уважен. Без коментар следва да бъде оставено възражението във въззивната жалба ,свързано с приложението на чл.5 от ЗОДОВ доколкото това възражение е преклудирано като заявено след изтичане срока на отговора на исковата молба .

Пловдивски окръжен съд е стигнал до различни изводи по въпроса за дължимото обезщетение за неимуществени вреди и в този смисъл е постановил частично неправилно решение.Същото следва да се отмени в частта, в която е присъдил обезщетение над размера от 10 000лв. до уважения такъв от 25 000 лв. ,вместо което искът над този размер бъде отхвърлен ,а в останалата част решение е правилно и следва да бъде потвърдено.

Решението следва да бъде отменено и в частта на разноските за сумата над 558 лв. до присъдените 1 219,10 лв.,представляваща заплатено при първоинстанционното разглеждане на делото адвокатско възнаграждение от ищеца Д..

Предвид изхода на спора във въззивното производство на жалбоподателя ищец не се дължат разноси,направени във връзка с депозираната от него насрещна въззивна жалба.Дължат се направени такива във връзка с отговора на въззивната жалба на ответника съобразно потвърдената част решението в обжалваната от него част ,а именно в размер на 1 212 лв. заплатено адвокатско възнаграждение.

Ето защо съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № **9 / 05.05.2023г. ,постановено по гр.д.*056 / 2022г. г. по описа на ОС – Пловдив , в частта ,в която *РБ със седалище и адрес - гр. С., бул. "В." № *, представлявана от Гл. п. И. Г, е осъдена да заплати на Д. Б. Д. с ЕГН *****, от с. Д. п., О. К., ул.* № **, обезщетение за неимуществени вреди на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закон за отговорността на държавата и общините за вреди, в размер на **10 000 лв.** ,както и такова за имуществени вреди на същото основание в размер на **2 650 лв.**,ВЕДНО със законна лихва върху тези суми ,считано от 27.05.2022г. до окончателното изплащане , КАКТО и в частта ,в която искът за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди на същото основание е отхвърлен за разликата **над 25 000 лв.** до пълния претендиран такъв от 35 000 лв.

ОТМЕНЯ решение № **9 / 05.05.2023г. ,постановено по гр.д.*056 / 2022г. г. по описа на ОС – Пловдив , в частта ,в която *РБ със седалище и адрес - гр. С., бул. "В." № *, представлявана от Гл. п. И. Г, е осъдена да заплати на Д. Б. Д. с ЕГН *****, от с. Д. п., О. К., ул.* № **, обезщетение за неимуществени вреди на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закон за отговорността на държавата и общините за вреди **над сумата от 10 000 лв.** до 25 000 лв. . ВМЕСТО КОЕТО ПОСТАНОВИ :

ОТХВЪРЛЯ иска, предявен от Д. Б. Д. с ЕГН *****, от с. Д. п., О. К., ул.* № **, против *РБ със седалище и адрес - гр. С., бул. "В." № *, представлявана от Гл. п. И. Г, за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закон за отговорността на държавата и общините за вреди за сумата **над 10 000 лв.** до 25 000 лв.

ОТМЕНЯ решение № **9 / 05.05.2023г. ,постановено по гр.д.*056 / 2022г. г. по описа на ОС – Пловдив , в частта ,в която *РБ със седалище и адрес - гр. С., бул. "В." № *, представлявана от Гл. п. И. Г, е осъдена да заплати на Д. Б. Д. с ЕГН *****, от с. Д. п., О. К., ул.* № ** разноски за заплатено адвокатско възнаграждение **над сумата от 558 лв.** до присъдените 1 219,10 лв..

ОСЪЖДА *РБ със седалище и адрес - гр. С., бул. "В." № *, представлявана от Гл. п. И. Г, да заплати на Д. Б. Д. с ЕГН *****, от с.

Д. п., О. К., ул.* № ** разноси за настоящата инстанция в размер на 1 212 лв. заплатено адвокатско възнаграждение съобразно потвърдената част на решението в обжалваната от ответника част.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____